

Pagna ewlenija>Drittijietek>Imputati (proċeduri kriminali) Imputati (proċeduri kriminali)

Danimarka

Dawn l-iskedi informattivi jispjegaw x'jiġri meta persuna tkun issuspettata jew akkużata b'delitt li jkun ittrattat bi proċess quddiem il-qorti kriminali. Għal tagħrif dwar reati tat-traffiku fit-triq, li normalment ikunu ttrattati permezz ta' penali fissa b'hal multa, ara l-Iskeda Informattiva 5. Jekk inti vittma ta' xi delitt, tista' ssib it-tagħrif kollu dwar id-drittijiet tiegħek hawnhekk.

Sommarju tal-proċess kriminali

Dan li ġej huwa sommarju tal-istadji normali tal-proċess kriminali.

Il-pulizija tinvestiga l-kwistjonijiet kriminali kollha. Dan jinkludi l-interrogazzjoni tal-persuni ssuspettati, tal-vittmi u tax-xhieda.

Jekk il-pulizija tissuspetta li inti wettaqt xi delitt, inti tiġi akkużat. Ladarba tkun akkużat, għandek ċerti drittijiet fundamentali, pereżempju d-dritt għal parir legali f'każijiet serji.

Il-pulizija tiddeċiedi jekk tarrestakx jew le.

Jekk tkun wettaqt delitt serju, inti tista' – wara l-preżentazzjoni tal-każ quddiem l-imħallef – tinzamm taħt arrest waqt li l-każ ikun qed jiġi investigat.

Kif titlesta l-investigazzjoni, il-każ jintbagħat għand l-Uffiċċju tal-Prosekutur, li jiddeċiedi jekk l-akkużi għandhomx jaqgħu jew jekk il-każ għandux jittressaq quddiem il-qorti.

Jekk l-Uffiċċju tal-Prosekutur jiddeċiedi li jmessxi l-każ, dan jista' jagħmlu billi joħroġ avviż ta' penali fissa, att tal-akkuża jew taħrika għal direzzjonijiet.

Il-każijiet kriminali jiġu pproċessati mill-qrati distrettwali b'hal qorti tal-prim'istanza. L-għadd ta' imħallfin jiddependi mill-gravità tal-każ u minn jekk inti twegibx li inti ħati jew mhux ħati.

Is-sentenza tal-qorti normalment tista' tiġi appellata quddiem il-qorti suprema. Tista' tappella għal ritrattazzjoni tal-każ tiegħek jew tappella kontra s-sentenza. Inti tkun intitolat għal kumpens għall-priġunerija falza jekk il-każ kontrik jiġi rtirat jew jekk inti tiġi lliberat.

L-Uffiċċju Daniż tal-Ħabs u tal-Probation iwieġeb mistoqsijiet dwar l-iskontar tas-sentenzi.

Tista' ssib dettalji dwar l-istadji kollha tal-proċess kriminali u dwar id-drittijiet tiegħek fl-iskedi informattivi. L-informazzjoni m'għandhiex tissostitwixxi parir legali u qiegħda hemmhekk biss b'hal gwida.

Ir-regoli rigward il-proċess kriminali, inklużi l-investigazzjonijiet tal-pulizija, it-tnejjija tal-proċess mill-prosekuzzjoni u l-proċess quddiem il-qorti kriminali, huma stabbiliti fl-Att dwar l-Amministrazzjoni tal-Ġustizzja Daniża.

Jekk jogħġbok innota li japplikaw regoli speċjali fil-Groenlandja u fil-Gżejjer Faeroe.

Skont it-Trattat ta' Lisbona, id-Danimarka għażlet li toħroġ mill-kooperazzjoni dwar il-ġustizzja u l-affarijiet interni tal-UE u għalhekk ma tipparteċipax f'din il-kooperazzjoni bl-istess mod b'hal-Istati Membri l-oħrajn. Għaldaqstant f'kull każ individwali inti għandek tiskopri jekk liġijiet partikolari tal-UE jkunux japplikaw fid-Danimarka.

Ir-rwol tal-Kummissjoni Ewropea

Għandek tkun taf li l-Kummissjoni Ewropea m'għandha l-ebda rwol fil-proċeduri kriminali fl-Istati Membri u ma tistax tgħinek jekk ikollok xi lment. Dawn l-iskedi informattivi jgħidulek fejn u kif għandek tressaq l-ilment tiegħek.

Ikklikkja fuq il-links li ġejjin sabiex issib it-tagħrif li tixtieq

1 – Kif tikseb parir legali

2 – Id-drittijiet tiegħi waqt l-investigazzjoni ta' delitt

L-akkuża preliminari, inkluża l-interrogazzjoni

L-arrest (inkluż il-Mandat ta' Arrest Ewropew)

Is-smiġh statutorju preliminari u z-żamma taħt arrest

Miżuri invażivi

Id-deċiżjoni dwar jekk għandhomx jingibu akkużi kontrik

It-tnejjija għall-proċess mid-difiża

3 – Id-drittijiet tiegħi waqt il-proċess quddiem qorti kriminali

4 – Id-drittijiet tiegħi wara l-proċess quddiem qorti kriminali

5 – Ir-reati tat-traffiku fit-triq u reati minuri oħrajn

Links relatati

Is-sistema legali Daniża

Dejtabejż tal-liġi sħiħa <http://www.retsinfo.dk/>

Kif issib avukat Daniż

Tagħrif dwar l-iskontar tas-sentenza:

L-aħħar aġġornament: 13/08/2019

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

1 – Kif tikseb parir legali

Huwa importanti ħafna li tiehu parir legali jekk b'xi mod jew ieħor tkun involut fi proċess kriminali. L-iskedi informattivi jgħidulek meta u f'liema ċirkostanzi inti intitolat li tkun irrapprezentat minn avukat. Jgħidulek ukoll x'jagħmel għalik tali avukat Din l-iskeda informattiva ġenerali tgħidlek kif issib avukat u kif jithallsu l-ispejjeż tal-avukat jekk inti ma tkunx tiflaħ thallas għas-servizzi tal-avukat.

Kif issib avukat

Inti għandek id-dritt li tkun irrapprezentat minn avukat tal-għażla tiegħek. L-avukat għandu jkun intitolat li jidher quddiem il-qrati Daniżi. Tista' ssib lista tal-avukati Daniżi kollha [hawnhekk](#). Fuq dan is-sit elettroniku tista' tara wkoll jekk avukat jispeċjalizzax fil-liġi kriminali, fil-liġi fiskali jew kwalunkwe fergħa oħra tal-liġi li tkun rilevanti għall-każ tiegħek.

Għal kull qorti fid-Danimarka, il-Ministeru tal-Ġustizzja Daniż hatar grupp ta' avukati lokali b'esperjenza speċjali f'każijiet kriminali. Dawn l-avukati huma avukati indipendenti li jmxexxu l-uffiċċji legali privati tagħhom stess. Il-qorti tista' tagħtik lista ta' dawn l-avukati. Jekk ma titlobx avukat speċifiku, wieħed mill-avukati fuq din il-lista jintgħazel għall-każ tiegħek jekk inti tkun obbligat li tqabbd rappreżentant legali, pereżempju f'każ li l-pulizija jarrestawk.

Il-ħlas tal-avukat

Jekk il-qorti qabddet avukat għalik, il-kont tiegħu jew tagħha normalment jifhallas mill-fondi pubbliċi. B'rabta mad-deċiżjoni tagħha, il-qorti tistabbilixxi wkoll il-ħlas tal-avukat. Il-ħlas ikun iddeterminat fuq il-baži ta' rati użati mill-qorti fil-każijiet kriminali kollha li fihom ikun inħatar rappreżentant legali, irrispettivament minn jekk ikunx avukat li għazilt inti jew le.

Il-qorti tiddeċiedi wkoll min finalment ser iħallas il-kont tal-avukat. Jekk tinstab ħati, normalment inti jkollok tħallas l-ammont tal-ħlas lill-awtoritajiet pubbliċi (l-Istat tad-Danimarka). L-Istat ifittex li jirkupra kemm jista' jkun mill-ammont li inti tkun tiflaħ tħallas.

Jekk tiġi lliberat, jew jekk is-sentenza tal-qorti tkun sostanzjalment aktar klementi minn dik mistennija mill-prosekutur, il-qorti normalment tordna lill-awtoritajiet iħallsu l-kont u l-ispejjeż tal-avukat. Il-qorti tista' tagħżel ukoll li tħalli lill-awtoritajiet iħallsu parti mill-kont u l-ispejjeż tal-avukat. Dan jista' jkun il-każ jekk is-smiġħ tal-qorti ikun sar għalxejn minħabba ċirkostanzi li inti ma jkollokx kontroll fuqhom.

Inti tista' tappella d-deċiżjoni dwar l-ammont tal-ħlas tal-avukat u r-responsabbiltà aħħarja għall-ħlas tiegħu quddiem il-qorti suprema fi żmien ġimagħtejn mill-deċiżjoni.

Mhuwiex possibbli li tapplika għal għajjuna legali bla ħlas fil-proċeduri kriminali, u għajjuna legali bħal din normalment ma tkunx koperta mill-poloż tal-assigurazzjoni għall-ispejjeż legali.

Links relatati

[Parti 66 tal-Att dwar l-Amministrazzjoni Daniża tal-Ġustizzja](#)

[Lista ta' avukati fid-Danimarka](#)

L-aħħar aġġornament: 13/08/2019

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

2 – Id-drittijiet tiegħi waqt l-investigazzjoni ta' delitt u qabel il-każ jittressaq quddiem il-qorti

X'inhuma l-istadji ta' investigazzjoni kriminali?

Il-kwisjonijiet kriminali jiġu investigati mill-pulizija. Il-pulizija normalment jinvestigaw każ minħabba li jkunu ġew innotifikati li persuna kienet vittma ta' vjolenza jew serq, jew minħabba li l-pulizija, jew possibbilment ċittadin, ikunu qabdu persuna waqt li kienet qiegħda twestaq xi delitt.

L-akkuża preliminari

Għall-ewwel, il-pulizija tipprova tistabbilixxi jekk sarx reat jew le, u jekk hemmx persuna waħda ssuspettata jew aktar identifikabbli li jistgħu jiġu akkużati bid-delitt. F'dak il-każ, il-pulizija tkun trid tinterroga lis-suspettat.

L-arrest

Il-pulizija jistgħu jarrestaw persuna ssuspettata.

Is-smiġħ statutorju preliminari u ż-żamma taħt arrest preventiv (inkluż il-mandat ta' arrest Ewropew)

Jekk il-pulizija tkun tixtieq iżżomm persuna ssuspettata sabiex ma jiġux ippreġudikati l-investigazzjonijiet tal-pulizija jew kwalunkwe raġuni oħra, il-persuna ssuspettata għandha titressaq quddiem il-qorti fi żmien 24 siegħa mill-arrest tiegħu jew tagħha sabiex il-każ ikun jista' jiġi ppreżentat quddiem l-imħallef.

Miżuri invażivi

Minbarra l-interrogazzjoni tal-persuna ssuspettata u tax-xhieda potenzjali, il-pulizija tista' tikseb tagħrif matul l-investigazzjoni permezz ta' miżuri invażivi bħal tiftix, sorveljanza tat-telekomunikazzjonijiet, interċettar tat-telefonati, eċċ. Il-parti l-kbira tal-miżuri invażivi għandhom ikunu approvati mill-qorti qabel ma jintużaw.

Id-deċiżjoni dwar jekk jingibux akkużi kontra persuna ssuspettata jew le

L-iskop tal-investigazzjoni tal-pulizija huwa li tipprovi tagħrif li jgħin lill-prosekutur jiddeċiedi jekk iressaqx akkużi kontra persuna ssuspettata jew le. Jekk ma jkunx hemm biżżejjed provi li juru li persuna ssuspettata tkun wettqet reat, il-prosekuzzjoni twaqqaq l-każ.

Fil-livell lokali, il-pulizija u l-uffiċċju tal-prosekutur jaqgħu taħt l-istess ġestjoni, u għalhekk l-uffiċċju tal-prosekutur spiss ikun involut fi stadju bikri tal-każ, inkluż fl-ippjanar tal-investigazzjoni.

It-tnejn għall-proċess mid-difiża

Għal aktar tagħrif dwar id-dritt li tkun informat dwar l-investigazzjoni u kif tinfluwenzaha, ara [hawnhekk](#).

Id-drittijiet tiegħi waqt l-investigazzjoni

Ikklikkja fuq il-links li ġejjin għal aktar tagħrif dwar id-drittijiet tiegħek f'kull stadju tal-każ.

[L-akkuża preliminari, inkluża l-interrogazzjoni \(1\)](#)

[L-arrest \(2\)](#)

[Is-smiġħ tal-qorti preliminari u ż-żamma taħt arrest preventiv \(inkluż il-mandat ta' arrest Ewropew\) \(3\)](#)

[Miżuri invażivi, inkluż it-tiftix \(4\)](#)

[Id-deċiżjoni dwar jekk jingibux jew le akkużi kontra persuna ssuspettata \(5\)](#)

[It-tnejn tal-każ mid-difiża \(6\)](#)

[L-akkuża preliminari, inkluża l-interrogazzjoni \(1\)](#)

Għalfejn qed inkun akkużat?

Inti akkużat għaliex il-pulizija għandhom suspetti kbar li inti wettaqt xi delitt u għalhekk, minn issa 'l quddiem l-investigazzjoni tal-pulizija sejra tiffoka fuqek u mhux fuq xi persuna oħra.

Xi jfisser li nkun akkużat?

Dan ifisser li sejrin jgħidulek x'tip ta' delitt inti maħsub li wettaqt. Il-pulizija għandhom jgħidulek liema dispożizzjoni tal-liġi jaħsbu li inti ksirt. Għandek id-dritt li ssewgi l-investigazzjoni tal-każ tiegħek permezz ta' avukat, u f'każ ta' reati serji għandek id-dritt għal avukat li jkun imqabbd mill-qorti.

Għalfejn il-pulizija jridu jinterrogawni?

Il-pulizija jridu jinterrogawk sabiex jiskopru jekk is-suspett tagħhom li inti wettaqt xi reat huwiex fondat jew le. Il-pulizija jużaw l-istqarrija tiegħek fl-investigazzjonijiet ulterjuri tagħhom. Aktar tard, il-prosekutur juża l-istqarrija tiegħek sabiex jiddeċiedi jekk il-każ għandux jiġi pproċessat bħala każ ta' ammissjoni ta' htija.

Fejn u meta jistgħu jinterrogawni l-pulizija?

M'hemmx regoli speċjali dwar fejn u meta tiġi interrogat mill-pulizija. L-interrogazzjoni għandha ssir b'mod li d-drittijiet tiegħek ma jinkisrux bla bżonn. Il-pulizija ġeneralment ma jithallewx jikkuntattjawk fuq il-post tax-xogħol. Il-pulizija normalment jistaqsuk mistoqsijiet dwar il-post tad-delitt. F'bosta każijiet, il-pulizija jitolbuk tmur l-għassa tal-pulizija għal intervista f'aktar dettall.

U jekk ma nafx nitkellem bil-lingwa tal-pajjiż?

Jekk ma tafx titkellem bil-lingwa lokali, għandek id-dritt għal interpretu li jista' jinterpreta minn u fil-lingwa tiegħek. Il-pulizija għandhom jipprovdu l-interpretu, u m'għandek għalfejn tgħid xejn sakemm jasal l-interpretu.

Għandi nagħmel stqarrija lill-pulizija?

Għandek tagħti ismek, l-indirizz u d-data tat-twelid lill-pulizija. M'għandekx għalfejn tgħid affarijiet oħra. M'intix obbligat tgħid il-verità. Il-pulizija għandhom jinfirmawk dwar dawn id-drittijiet qabel jibdew l-intervista. Skont x'ikun il-każ tiegħek u s-serjetà tal-akkużi għandek tiddeċiedi jekk ikunx aħjar għall-każ tiegħek li tagħmel stqarrija lill-pulizija. Jekk ma tafx għandekx twieġeb il-mistoqsijiet, staqsi lill-avukat tiegħek.

Inkun nista' nkellem avukat?

Għandek id-dritt li tkellem avukat tal-għażla tiegħek qabel ma tiddeċiedi jekk taċċettax li tiġi interrogat mill-pulizija. Jekk m'għandekx avukat, il-pulizija jsibulek wieħed huma.

L-avukat tiegħek għandu dritt ikun preżenti waqt l-intervista iżda ma jistax jagħtik parir dwar kif twieġeb mistoqsijiet speċifiċi.

Nista' nverifika jekk il-pulizija jkunux fehmu l-istqarrija tiegħi tajjeb?

Il-pulizija għandhom jiktbu l-istqarrija tiegħek. Tista' taqra r-rapport jew titlob li jaqrawulek u mbagħad tikkumenta dwaru. Inti tiddeċiedi jekk tiffirmax ir-rapport jew le. Bosta avukati jtuk il-parir li ma tiffirmahx jekk ma tkunx tifhem il-lingwa.

X'jiġri jekk ngħid xi haġa li tagħmel hsara lill-każ tiegħi?

Jekk tkun għid xi haġa li tista' tagħmel hsara lill-każ tiegħek, il-pulizija jistgħu jużaw dik l-informazzjoni fl-investigazzjonijiet tagħhom. Bħala regola ġenerali, ir-rapport tal-pulizija mhuwiex prova u ma jistax jintuża waħdu kontrik fil-proċess quddiem qorti kriminali. Il-prosekutur jista' jistaqsi mistoqsijiet dwar xi dettalji li jkun hemm fir-rapport. Jekk tibdel l-istqarrija tiegħek tista' tnaqqas il-kredibbiltà tiegħek.

L-arrest (2)

Għalfejn qed niġi arrestat?

Tista' tiġi arrestat meta l-pulizija jkollhom raġunijiet sabiex jissuspettaw li inti wettaqt xi reat kriminali, jekk l-arrest ikun meħtieġ sabiex ma jħalliwx twettaq reati oħrajn, biex il-preżenza tiegħek tkun assigurata jew biex ikunu ċerti li ma titkellem ma' ħadd iktar. Tista' tkun arrestat ukoll fuq il-baži ta' [Mandat ta' Arrest Ewropew](#) maħruġ minn Stat Membru ieħor tal-UE.

Il-pulizija jistgħu jarrestawni f'kull tip ta' każ?

Inti ma tiġix arrestat jekk l-arrest ikun sproporzjonat mal-gravità tar-reat li inti akkużat bih. Pereżempju, huwa improbabbli ħafna li tiġi arrestat jekk inti ssuspettat li wettaqt reat li l-penali massima għalih hija multa żgħira.

Fejn isir l-arrest?

L-arrest normalment isir fl-għassa tal-pulizija lokali. Normalment tinzamm go ċella sakemm il-pulizija jkunu jistgħu jinterrogawk (ara [L-akkuża preliminari, inkluża l-interrogazzjoni \(1\)](#)).

Nista' nara tabib jekk ikollu bżonn?

Jekk tkun ma tifaħx, midrub jew taħt l-effett qawwi ta' alkoħol jew drogi, għandek id-dritt li tara tabib. Għandek tgħid lill-pulizija li għandek bżonn tabib, kif ukoll jekk għandek bżonn xi mediċina speċjali.

Nista' nikkuntattja avukat?

Jekk ġejt arrestat, għandek id-dritt li tikkuntattja avukat tal-għażla tiegħek qabel ma tiddeċiedi li toqgħod għal intervista mal-pulizija. F'ċerti każijiet, il-pulizija jistgħu jirrifjutaw li jkolluk avukat speċifiku. Tista' tilmenta dwar dan quddiem il-qorti.

Kemm il-pulizija kif ukoll l-avukat tiegħek għandhom jispjegawlek li jista' jkolluk avukat imqabblad mill-qorti u min ser ikollu jhallas għalih jew għaliha.

Nista' nikkuntattja lill-ambaxxata tiegħi jekk jiena ġej minn pajjiż ieħor?

Jekk inti ċittadin barrani, għandek id-dritt li tikkuntattja lill-ambaxxata tal-pajjiż tiegħek. Il-pulizija jistgħu jgħinuk tikkuntattja lill-ambaxxata.

Nista' nikkuntattja lill-familja tiegħi?

Għandek id-dritt li tgħarraf lill-familja tiegħek jew lil min jimpjegak li ġejt arrestat. Il-pulizija jistgħu jirrifjutaw it-talba tiegħek li tikkuntattjahom jekk jemmnu li kuntatt bħal dan jista' jkun ta' tfixkil għall-każ. Il-pulizija jistgħu jiddeċiedu li jinfirmaw lill-familja tiegħek f'ismek.

Għal kemm żmien nista' ninzamm taħt arrest?

Inti għandek tiġi lliberat hekk kif ir-raġunijiet għall-arrest tiegħek ma jibqgħux japplikaw. Jekk ma tkunx ġejt illiberat fi żmien 24 siegħa, inti għandek titressaq quddiem il-qorti (smiġh statutorju preliminari) sabiex l-imħallef ikun jista' jiddeċiedi jekk għandekx tiġi rrlaxxat, jekk l-arrest tiegħek għandux jiġi estiz (li huwa possibbli sa 3 x 24 siegħa), jew jekk għandekx tinzamm taħt kustodja ([Is-smiġh statutorju preliminari u l-kustodja \(3\)](#)).

Arrest meta jista' jiġi estiz għal aktar minn 24 siegħa?

Jekk l-imħallef li jisma' l-każ fis-smiġh statutorju preliminari jsib li l-provi miġjuba mhumieq biżżejjed sabiex jiddeċiedi jekk għandekx tinzamm taħt kustodja, l-arrest tiegħek jista' jiġi estiz għal 3 x 24 siegħa minn x'hin jintemm l-ewwel smiġh.

Is-smiġh statutorju preliminari u l-kustodja (3)

Għalfejn qed ninzamm taħt kustodja?

Qed tinzamm taħt kustodja għaliex il-pulizija jaħsbu li jeħtieġ li jzommuk għal ftit żmien jew sakemm tkun għadha għaddeja l-investigazzjoni. Tista' tinzamm taħt kustodja wkoll sabiex ikun żgurat li inti tkun disponibbli għall-estradizzjoni lejn Stat Membru ieħor skont [Mandat ta' Arrest Ewropew](#).

Min jiddeċiedi jekk għandix ninzamm taħt arrest preventiv jew le?

L-imħallef jiddeċiedi jekk il-kundizzjonijiet biex inti tinzamm taħt kustodja humieq sodisfatti. Qabel l-imħallef jiddeċiedi jekk għandekx tinzamm taħt kustodja kif mitlub mill-pulizija, isir smiġh (smiġh statutorju preliminari). Waqt dak is-smiġh, il-prosekutur jippreżenta l-fehma tal-pulizija dwar il-każ, u inti jkolluk ukoll il-possibbiltà li tippreżenta l-opinjoni tiegħek. L-imħallef jiddeċiedi jekk izommokx taħt arrest preventiv, iżda mhux jekk intix ħati tal-akkuża.

Nista' ninzamm taħt arrest preventiv f'kull tip ta' każ?

Tista' tinzamm taħt arrest preventiv fuq dawn il-kundizzjonijiet:

Il-pulizija għandhom ikunu jistgħu jispjegaw għalfejn jissuspettaw li inti wettaqt reat li għalih inti tista' tkun ikkundannat għal 18-il xahar ħabs jew aktar.

Is-sentenza li tista' tingħatalek għandha tkun ta' aktar minn 30 jum ta' prigunerija.

Il-pulizija għandhom ikunu kapaci jikkonvinċu lill-imħallef li huwa importanti li inti ma tiġix illiberat sakemm l-investigazzjoni tal-pulizija tkun għadha għaddeja, għal xi waħda minn dawn ir-raġunijiet:

Il-pulizija jemmnu li inti ser tipprowa taħrab mill-piena.

Jeżistu raġunijiet biex jemmnu li inti ser tkompli t wettaq l-istess tip ta' delitt.

Jeżistu raġunijiet biex jemmnu li inti ser tfixxkel l-investigazzjonijiet jekk tiġi meħlus.

Id-delitt huwa tant serju li jkun ta' offiża għal haddiehor jekk jiġi permess li tinheles waqt li tkun qed tistenna l-proċess quddiem qorti kriminali.

F'kazijiet rari inti tista' tevita l-kustodja anki jekk il-kundizzjonijiet sabiex tinzamm taħt kustodja jiġu sodisfatti, jiġifieri jekk il-primunerija tkun ta' piż estrem għaċ-ċirkostanzi personali tiegħek. Huwa importanti li tinforma lill-avukat tiegħek dwar dawn iċ-ċirkostanzi.

Fejn isir is-smiġh statutorju preliminari?

Is-smiġh statutorju preliminari jsir fil-qorti lokali. Normalment tinzamm go ċella sakemm tidhol fl-awla tal-qorti.

Għandi nixhed waqt is-smiġh statutorju preliminari?

M'għandekx għalfejn tagħmel stqarrija jew tgħid il-verità. Jiddependi min-natura tal-każ tiegħek u l-gravità tal-akkużi jekk ikunx aħjar għalik li tagħmel stqarrija quddiem il-qorti. Għandek tikkonsulta mal-avukat tiegħek sabiex tiddetermina jekk ikunx aħjar għalik li tixhed jew le.

Inkun nista' nkellem avukat?

Il-qorti taħtar avukat biex jirrapprezentak fil-qorti. Jekk ma tistaqsix għal xi avukat partikolari, il-qorti taħtar avukat li jkun xogħol f'dak il-jum partikolari. Għal aktar tagħrif, ara l-[Iskeda informattiva 1](#).

Għandek id-dritt li tiddiskuti l-każ mal-avukat tiegħek qabel is-smiġh. Jekk inti u l-avukat tiegħek ma titkellmox bl-istess lingwa, inti intitolat għall-għajnuna ta' interpretu. L-avukat tiegħek iħares l-interessi tiegħek waqt is-smiġh u jista' wkoll jistaqsik xi mistoqsijiet.

Nista' nverifika jekk il-qorti fehmitx tajjeb ix-xhieda tiegħi?

L-imħallef idahħal l-elementi essenzjali tax-xhieda tiegħek fir-registri tal-qorti. L-istqarrija tiegħek tinqara b'vuċi għolja sabiex ikun żgurat li tkun inftehimet tajjeb.

X'jiġri jekk ngħid xi haġa li tagħmel ħsara lill-każ tiegħi?

Ix-xhieda tiegħek fil-qorti tista' tintuża bħala prova fil-każ.

Għal kemm żmien nista' ninzamm taħt arrest preventiv?

L-imħallef jiddeciedi waqt is-smiġh jekk għandekx tiġi lliberat jew tinzamm taħt arrest preventiv. F'ċerti kazijiet, l-imħallef jiddeciedi li l-perjodu ta' detenzjoni tiegħek għandu jkun estiż bi 3 x 24 siegħa oħra (ara [L-arrest \(2\)](#)).

Jekk tiġi arrestat, l-imħallef jiffissa limitu massimu ta' żmien ta' erba' ġimgħat. Dan ifisser li jew għandek tiġi lliberat qabel id-data ta' skadenza ta' dak il-perjodu, jew il-każ tiegħek għandu jkressaq mill-gdid quddiem imħallef sabiex ikun żgurat li l-kundizzjonijiet għall-primunerija kontinwa ikunu sodisfatti. M'hemmx limitu massimu għaż-żmien li matulu tista' tinzamm taħt kustodja. Dan jiddependi min-natura tal-każ.

Inti għandek tiġi lliberat hekk kif ir-raġuni għall-arrest tiegħek ma tibqax tapplika.

X'inhu l-iżolament?

Xi drabi l-pulizija jitolbu li tinzamm f'iżolament sabiex ma jkollokx kuntatt ma' primunieri oħrajn. Tista' biss tikteb jew iċċempel lil xi hadd ieħor li jkun taħt is-sorveljanza tal-pulizija. Huwa l-imħallef li jiddeciedi jekk għandekx tinzamm f'iżolament.

Nista' nappella kontra d-deċiżjoni dwar il-kustodja u l-iżolament?

Tista' tappella kontra deċiżjoni dwar il-kustodja jew l-iżolament quddiem il-qorti suprema. Il-mod normali biex tagħmel dan huwa li tgħid li tixtieq tappella waqt is-smiġh fejn ser jinstema' l-każ tiegħek.

Nista' nevita l-kustodja jekk nikkonsenja l-passaport tiegħi jew inhallas il-garanzija personali?

Il-kodiċi kriminali jagħmilha possibbli għalik li tevita li tinzamm arrestat jekk tikkonsenja l-passaport tiegħek jew tħallas il-garanzija personali. Madankollu, dan rari jseħħ fil-prattika.

Miżuri invażivi (4)

Waqt l-investigazzjoni tagħhom, il-pulizija jistgħu jiksbu tagħrif billi jużaw diversi miżuri invażivi, li xi uħud minnhom huma deskritti hawn taħt.

Il-pulizija jistgħu jieħdu l-marki tas-swaba' tiegħi u ritratt tiegħi?

Il-pulizija jistgħu jieħdu l-marki tas-swaba' tiegħek u ritratt tiegħek taħt dawn il-kundizzjonijiet:

Inti tkun issuspettat li wettaqreat u l-miżura tkun neċessarja għall-investigazzjoni tal-pulizija.

Il-pulizija għandhom raġunijiet tajba biex jissuspettaw li inti wettaqreat li għalih tista' tingħata sentenza ta' ħabs għal 18-il xahar jew aktar.

Il-pulizija jistgħu jieħdu kampjuni tad-DNA jew tad-demem tiegħi?

Il-pulizija jistgħu jieħdu kampjun tad-DNA jew kampjun tad-demem tiegħek taħt dawn il-kundizzjonijiet:

Hemm motivi raġonevoli biex jissuspettaw li wettaqreat li għalih tista' tingħata sentenza ta' primunerija għal 18-il xahar jew aktar, u l-miżura hija kkunsidrata importanti ħafna għall-investigazzjoni.

Jista' jittieħed kampjun tad-demem jekk il-konsum tal-alkoħol jew tad-drogi jkun jikkostitwixxi element tad-delitt li inti tkun issuspettat dwaru.

Il-pulizija jistgħu jagħmlu tfitxija fuqi u fuq ħwejġi?

Il-pulizija jistgħu jfittxu fil-ħwejġ ta' fuq tiegħek taħt l-istess kundizzjonijiet li japplikaw għat-teħid tar-ritratti.

Il-pulizija jistgħu jeżaminaw iċ-ċellulari tiegħi u jfittxuli fil-karozza?

Il-pulizija jistgħu jeżaminaw iċ-ċellulari tiegħek sabiex isibu n-numru tat-telefown tiegħek u n-numru tal-IMEI tat-telefon tiegħek u jistgħu wkoll jagħmlu tiftix fil-karozza tiegħek taħt dawn il-kundizzjonijiet:

Il-pulizija għandhom raġunijiet tajba biex jissuspettaw li inti wettaqreat li inti tista' tiġi akkużat bih.

It-tiftix huwa meqjus importanti ħafna għall-investigazzjoni.

Il-pulizija jistgħu jagħmlu tfitxija f'dari?

Il-pulizija jistgħu jagħmlu tfitxija f'darek taħt dawn il-kundizzjonijiet:

Il-pulizija għandhom raġunijiet tajba biex jissuspettaw li inti wettaqreat li inti tista' tiġi akkużat bih.

It-tfitxija titqies importanti ħafna għall-investigazzjoni.

Ir-reat jista' jwassal għall-primunerija.

Il-pulizija tista' tiġġustifika li aktarx issib provi relatati mad-delitt jew oġġetti li l-pulizija għandhom jissekwestraw għal raġunijiet oħrajn.

Min jiddeciedi li għandha tintuża miżura invażiva?

Il-qorti tiddeciedi jekk tistax issir tfitxija fid-darek. Jekk hemm xi raġuni għal tħassib li xi evidenza tista' tisparixxi jekk ma ssirx tfitxija minnufih, il-pulizija tista' tagħmel it-tfitxija mingħajr ma tkun kisbet mandat ta' tfitxija. It-tfitxija għandha titressaq quddiem il-qorti fi żmien 24 siegħa minn meta ssir. Jekk tagħti l-kunsens tiegħek bil-miktub għal tfitxija f'darek, il-pulizija jistgħu jieħdu d-deċiżjoni li jagħmlu t-tfitxija f'darek.

Il-pulizija jiddeciedu jekk jieħdux il-marki tas-swaba' tiegħek, il-kampjuni tad-DNA u tad-demem tiegħek u ritratt tiegħek. Il-pulizija għandhom ukoll id-dritt li jeżaminaw iċ-cellulari tiegħek, ifittxulek fil-karozza, eċċ.

Nista' nilmenta?

Jekk tixtieq tilmenta dwar l-investigazzjoni mwettqa mill-pulizija tista' tippreżenta dan l-ilment quddiem il-qorti.

Id-deċiżjonijiet tal-qorti rigward it-tiftix u l-ippjanar tal-investigazzjoni jistgħu jiġu appellati fil-qorti suprema fi żmien ġimagħtejn mid-deċiżjoni tal-qorti.

Nista' nitlob lill-pulizija jeqirdu l-marki tas-swaba', ir-ritratti, it-traċċi ta' DNA u r-riżultati tal-kampjuni tad-demem?

Jekk il-prosekuzzjoni twaqqaf l-każ, jew jekk inti tiġi lliberat, il-pulizija għandhom jeqirdu r-ritratt li jkun uħdule. Il-pulizija jistgħu jzommu l-marki tas-swaba' u l-kampjuni tad-DNA tiegħek iżda dawn ikollhom jeqirduhom wara ċertu perjodu ta' żmien.

Nista' nitlob kumpens?

Jekk inti ġejt miżmum, arrestat jew espost għal xi miżura invażiva, u sussegwentement jirriżulta li dik iż-żamma, dik il-prigunerija jew dik il-miżura invażiva ma kinix iġġustifikata, generalment inti tkun intitolat għal kumpens. Id-Direttur tal-Prosekuzzjoni Pubblika jgħid avviż annwali dwar ir-rati li għandhom jintużaw meta jkun qed jiġi stabbilit l-ammont ta' dan il-kumpens.

Id-deċiżjoni dwar jekk għandhomx jittressqu akkużi kontrik (5) jew le

Ladarba l-pulizija jkun temmew l-investigazzjoni tagħhom, il-każ tiegħek jintbagħat lill-uffiċċju tal-prosekutur, li jiddeciedi kif għandu jkompli l-każ.

Nista' nwieġeb hati għall-akkużi kollha jew għal xi uħud minnhom qabel il-proċess quddiem qorti kriminali?

Jekk inti ammettejt waqt l-investigazzjoni tal-pulizija li inti hati tal-aktar akkużi serji li jkun saru kontrik, il-prosekuzzjoni normalment tara li l-każ jiġi ttrattat bħala ammissjoni ta' htija.

X'inhu l-att tal-akkuża?

L-att tal-akkuża jifforma l-bażi tas-smiġħ tal-każ fil-qorti. L-att tal-akkuża għandu jispeċifika d-dispożizzjonijiet statutorji li inti akkużat li ksirt u għandu jinkludi deskrizzjoni ta' kif inti wettaqt ir-reat(i). Id-deskrizzjoni għandha tkun eżatta b'mod li inti tista' thejji d-difiża tiegħek fuq il-bażi tagħha.

Nista' nkun akkużat b'reati oħrajn minbarra dawk li bihom ikunu akkużawni l-pulizija?

L-uffiċċju tal-prosekutur ihejji l-att tal-akkuża. Jekk l-uffiċċju tal-prosekutur ikollu opinjoni dwar il-każ li tkun differenti minn dik tal-pulizija, l-att tal-akkuża jista' jinkludi kapi ta' akkuża godda jew differenti.

Il-kapi ta' akkuża godda jistgħu jiżdiedu mal-att tal-akkuża?

Il-prosekuzzjoni għandha tipprova tiġbor l-akkużi pendenti kollha kontrik biex ikun jista' jingħata verdett kollettiv. Għaldaqstant l-att tal-akkuża jista' jinkludi kapi godda jekk inti tkun ġejt akkużat b'reat f'diversi okkażjonijiet.

Regoli speċjali japplikaw jekk inti tkun ġejt estradit lejn id-Danimarka taħt [Mandat ta' Arrest Ewropew](#) jew taħt xi ftehim ta' estradizzjoni. Jekk inti tiġi akkużat b' kapi godda, inti għandek tikkonsulta mal-avukat tiegħek dwarhom.

L-att tal-akkuża jista' jinbidel?

L-att tal-akkuża jista' jinbidel jew jiżdied jekk tithejja jew tiġi nnotifikata akkuża ġdida, li tista' ssir sad-data li fiha jkun se jibdedw il-proċeduri fil-qorti.

Jekk il-prosekutur fil-każ jemmen li s-sentenza tal-qorti għandha tkun iktar ħarxa minn dik iddikjarata fl-att tal-akkuża, bidla bħal din hija possibbli biss jekk l-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku jaqbel li jibdel l-att tal-akkuża. Jekk dan jinbidel, inti għandek tiġi mgħarraf fi żmien xahrejn.

Meta jibdedw il-proċeduri fil-qorti, jistgħu jsiru bidliet limitati ħafna fl-att tal-akkuża. Il-qorti tiddeciedi jekk għandhiex issir xi bidla jew le.

Nista' nkun akkużat b'xi reat li diġà ġejt akkużat bih fi Stat Membru ieħor?

Mhuwiex eskluż li inti tista' tiġi akkużat b'reat li inti diġà tkun ġejt akkużat bih f'pajjiż ieħor. Madankollu, ma tistax tinstab hati ta' akkuża jekk tkun diġà ngħatajt sentenza għaliha jew jekk tkun ġejt lliberat minnha f'pajjiż ieħor.

Nista' nircievi informazzjoni dwar ix-xhieda kontrija?

Il-prosekutur għandu jippreżenta l-att tal-akkuża quddiem il-qorti flimkien ma' lista ta' evidenza li telenka l-ismijiet tax-xhieda. L-avukat tiegħek jircievi kopja ta' din il-lista. Normalment inti jkollok id-dritt li tkun taf l-identità tax-xhieda.

It-thejji tad-difiża (6)

Fuq liema bażi l-avukat tiegħi u jiena nistgħu nhejju d-difiża tiegħi?

L-avukat tiegħek normalment jircievi kopji tar-rapporti kollha mhejjija mill-pulizija waqt l-investigazzjoni. Inti għandek dritt ġenerali li tara l-materjal. L-avukat tiegħek jista' jagħtik kopja tal-materjal biss jekk il-pulizija tagħtih permess li jagħmel dan.

Jiena intitolat nara l-materjal kollu ppreżentat mill-pulizija?

Il-pulizija jistgħu jorndaw lill-avukat tiegħek sabiex ma jagħtik certa informazzjoni dwar il-materjal tal-każ jekk dan jitqies meħtieġ biex jifharsu l-interessi ta' qawwiet barranin jew biex tiġi pprovduta l-evidenza. Ordni bħal din tista' tinfareg biss f'każijiet serji, u tapplika biss sakemm inti tkun tajt ix-xhieda tiegħek fil-qorti.

Min jiddeciedi jekk nistax nara l-materjal kollu?

Il-pulizija għandhom jissottomettu l-materjal u jiddeciedu jekk għandhiex tinfareg ingunzjoni għal każ kollu jew għal parti minnu. Id-deċiżjoni tal-pulizija tista' tiġi appellata fil-qorti, li mbagħad tiddeciedi dwar il-kwistjoni.

Nista' nkun preżenti waqt is-seduti kollha tal-każ?

Ġeneralment, inti għandek id-dritt li tkun preżenti f'dawk is-seduti kollha fil-qorti fejn il-qorti tiddeciedi jekk għandekx tinzamm taħt arrest preventiv, jew fejn il-komplici jew ix-xhieda jiġu eżaminati qabel il-proċess quddiem qorti kriminali.

Jekk il-pulizija tagħmel talba, il-qorti tista' tiddeciedi li ma tħallix tattendi għas-seduti kollha. F'dak il-każ, inti għandek id-dritt tkun taf x'għara waqt is-smiġħ. Il-qorti tista' tiddeciedi li inti ma tingħatax din l-informazzjoni. Għandek id-dritt li tkun taf x'għara waqt seduta li inti ma stajt tattendi għaliha. L-aktar tard li dan jista' jsir huwa wara li inti tkun tajt ix-xhieda tiegħek quddiem il-qorti.

L-avukat tiegħi jista' jipparteċipa fis-seduti kollha tal-każ?

L-avukat tiegħek huwa intitolat li jipparteċipa fis-seduti kollha tal-każ. Dan japplika wkoll għas-seduti fejn il-qorti tiddeciedi jekk tippermettix l-interċettar tat-telefon, it-tiftix jew miżuri invażivi oħrajn li jkun jeħtieġu l-approvazzjoni minn qabel tal-qorti.

L-avukat tiegħi jista' jipparteċipa fl-investigazzjoni tal-pulizija?

L-avukat tiegħek għandu jkun informat dwar l-investigazzjoni u huwa intitolat li jipparteċipa f'dik il-parti tal-investigazzjoni li tista' sservi bħala evidenza fil-każ kontrik. Tali eżempji huma l-iskjeramenti ta' identifikazzjoni, ir-rikostruzzjonijiet, eċċ.

L-avukat tiegħi jista' jwettaq investigazzjoni huwa stess?

L-avukat tiegħek normalment jistaqsi lill-pulizija jagħmlu investigazzjonijiet ulterjuri jekk temmen li naqsu li jiksbu informazzjoni li tista' tkun ta' għajnuna fil-każ tiegħek. Jekk il-pulizija jirrifjutaw li jagħmlu dawn l-investigazzjonijiet ulterjuri, il-kwistjoni tista' titressaq quddiem il-qorti, li tista' tordna lill-pulizija twettaq l-investigazzjonijiet rilevanti.

L-avukat tiegħek jista' jagħzel ukoll li jwettaq investigazzjonijiet huwa stess. Madankollu, dan rari jseħh fil-prattika. Jekk l-avukat tiegħek iwettaq investigazzjoni huwa stess tal-każ, huwa ma jistax ifixkel l-investigazzjoni tal-pulizija, u l-investigazzjoni personali tal-avukat tiegħek għandha tikkonforma mal-kodiċi ta' kondotta etika li tapplika għall-avukati.

L-avukat tiegħi jista' jsejjaħ xhieda biex jixhdu fil-qorti?

L-avukat tiegħek jista' jistaqsi li jissejjaħ ċerti xhieda sabiex jixhdu fil-qorti. Jekk il-prosekuzzjoni toġġezzjona għas-smiġh ta' dawh ix-xhieda, il-qorti għandha tiddeciedi jekk is-smiġh tax-xhieda inkwistjoni hijiex rilevanti.

Links relatati

[L-Att dwar l-Amministrazzjoni tal-Gustizzja Daniza](#)

[L-Att Daniż dwar l-Istabiliment ta' regjistru centrali tad-DNA](#)

[Id-Direttur tal-Prosekuzzjoni Pubblika](#)

[L-Att Daniż dwar l-Estradizzjoni](#)

L-aħħar aġġornament: 13/08/2019

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija għestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

3 – Id-drittijiet tiegħi fil-qorti

Fejn isir il-proċess?

Il-proċess isir fil-qorti lokali tal-belt u jkun miftuħ għall-pubbliku. Jekk inti ammettejt li wettaq ir-reat jew reati li int akkużat bihom, il-prosekuzzjoni titlob proceduri dwar ammissjoni ta' htija. F'dak il-każ, il-bord tal-qorti jkun jikkonsisti biss minn imħallef professjonali wiehed. L-istess japplika jekk l-unika penali mitluba tkun multa.

Jekk int ma ammettejt ix-htija tiegħek, il-każ jinstema' wkoll minn imħallfin lajċi, u l-bord tal-qorti mbagħad ikun jikkonsisti f'imħallef wiehed professjonali u żewġ imħallfin lajċi.

Jekk il-prosekutur jordna priġunerija għal erba' snin jew aktar, il-każ għandu jinstema' minn ġurija. Il-bord tal-qorti mbagħad ikun magħmul minn tliet imħallfin professjonali u sitt ġurati. L-eċċezzjonijiet huma l-każijiet dwar kriminalità relatata man-narkotiċi u l-kriminalità ekonomika, li jinstemgħu minn imħallfin professjonali u minn imħallfin lajċi irrispettivament mis-sentenza mitluba.

L-akkużi jistgħu jinbidlu waqt il-proċess quddiem qorti kriminali?

Jekk il-każ li għandu jinstema' jkun każ b'dikjarazzjoni ta' htija, jista' jkun hemm qbil sabiex l-akkużi jiġu adattati skont id-delitt li qed tammetti li int ħati għalih.

Malli jkun inbeda l-proċess quddiem qorti kriminali kontrik, l-elementi minuri biss jistgħu jinbidlu fl-akkuża. L-akkużi ma jistgħux jiġu estiżi mingħajr il-kunsens tiegħek.

X'inhuma d-drittijiet tiegħi waqt il-proċess quddiem qorti kriminali?

Inti għandek tkun preżenti matul il-proċess kollu. Il-qorti tista' tħallik titlaq minn seduta wara li tkun tajt ix-xhieda tiegħek.

Jekk tkun ġejt innotifikat dwar seduta, iżda ma tidherx il-qorti mingħajr ma tagħti skuża legittima, il-qorti tista' tiddeciedi li x-xhieda għandhom jiġu eżaminati fin-nuqqas tiegħek. Il-qorti tista' tagħti d-deċiżjoni tagħha fin-nuqqas tiegħek jekk il-prosekuzzjoni tkun talbet priġunerija sa sitt xhur u inti tkun tajt il-kunsens tiegħek għall-konkluzjoni tal-proċess quddiem qorti kriminali. Jekk inti tircievi sentenza mhux kundizzjonali ta' mhux aktar minn tliet xhur priġunerija, il-każ jista' jiġi konkluz anke mingħajr il-kunsens tiegħek.

Mill-1 ta' Novembru 2009 kien possibbli li wiehed jattendi proceduri legali permezz ta' konnessjoni bil-vidjow jekk il-piena massima mitluba tkun multa jew priġunerija għal mhux aktar minn sena. Madankollu, mhux il-qorti kollha installaw l-apparat meħtieġ biex ikollok dik l-għażla.

Jekk inti ma titkellimx u ma tifhimx il-lingwa tal-qorti tal-pajjiż, inti għandek id-dritt għall-għajnuna ta' interpretu matul il-proċess kollu. L-interpretu jgħinek ukoll jekk ikollok bżonn tkellem lill-avukat tiegħek matul seduta.

Jekk inti għad m'għandekx avukat, il-qorti taħtar wiehed għalik jekk inti tiddikjara li m'intix ħati tal-akkużi miġjuba kontrik, u jekk il-piena mitluba tkun aktar minn multa. Jekk inti tiddikjara li int ħati f'każ fejn il-prosekuzzjoni titlob sentenza ta' priġunerija, il-qorti taħtar avukat għalik jekk inti titlob li jkollok wiehed. Jekk inti ma taqbilx mal-avukat tiegħek jew għal xi raġuni oħra tixtieq li jkollok avukat ġdid, normalment jaqtgħulek xewqtek.

Inti m'għandekx għalfejn tirrispondi l-mistoqsijiet waqt il-proċess quddiem qorti kriminali jew tgħid il-verità. Inti ma tistax tiġi kkastigat talli tagħti xhieda falza waqt il-proċess quddiem qorti kriminali. L-avukat tiegħek jista' jagħtik parir dwar jekk hux iktar favorevoli għall-interessi tiegħek li tagħmel sqarrija fil-każ tiegħek.

X'inhuma d-drittijiet tiegħi rigward il-provi miġjuba kontrija?

L-użu ta' provi bil-miktub matul proċess quddiem qorti kriminali huwa rregolat fid-dettall mil-liġi. Apparti hekk, ma hemm kważi l-ebda regoli, u inti libberu li tipproduci kwalunkwe tip ta' evidenza. Int u l-avukat tiegħek tistgħu tikkontestaw l-ammissibbiltà ta' xhieda jew evidenza, b'mod partikolari jekk dawn ikunu irrilevanti għall-każ tiegħek jew jekk l-evidenza tkun inkisbet illegalment. Il-qorti tiddeciedi jekk tilqax din ix-xhieda jew provi ikkontestati minnek. F'ħafna każijiet, l-evidenza miksuba illegalment tkun iddikjarata inammissibbli fil-qorti. Il-qorti tikkunsidra l-piż tal-evidenza inkwistjoni wara li tkun semgħet l-evidenza l-oħra.

Inti tista' titlob li ċerti xhieda jiġu msejjaħ biex jixhdu f'seduta jew sabiex jipprezentaw ċerta evidenza biex issostni l-każ tiegħek. Din tista' pereżempju tkun lista tal-passiġġieri li turi li inti ma kontx fuq il-post tad-delitt meta dan ikun twettaq. Jekk il-prosekuzzjoni ma taqbilx mar-rilevanza ta' ċerti provi, il-qorti tiddeciedi dwar il-kwistjoni.

Il-parti li tkun sejnhet xhud għandha teżamina lix-xhud l-ewwel. Wara, il-parti l-oħra jkollha l-opportunità li tagħmel kontroezami tax-xhud. Meta tagħti l-verdett tagħha, il-qorti tevalwa ċ-ċertezza u l-affidabilità tad-dikjarazzjonijiet tax-xhieda mogħtija matul il-proċess quddiem qorti kriminali.

Il-kondotta tiegħi tista' tiġi kkunsidrata?

L-informazzjoni dwar il-kundanni preċedenti tiegħek tiġi kkunsidrata jekk mid-deskrizzjoni tar-reat jirriżulta li huwa reat ripetut. F'kazijiet rari, l-informazzjoni dwar il-mod ta' tħaddim użat f'każ preċedenti tista' tiġi invokata sabiex tissostanzja htiġa jew innoċenza fil-kawża pendenti. Normalment dan jaffettwa t-tul tas-sentenza tiegħek jekk qabel kont ġejt ikkundannat għal reat simili, jew jekk tkun wettaqt ir-reat matul il-perjodu ta' probation wara sentenza sospiża jew matul liberazzjoni fuq parole.

Normalment, ma ssir l-ebda inkjesta dwar kwalunkwe kundanna preċedenti li jista' jkolluk fi Stat Membru ieħor.

X'jiġri fl-aħħar tal-proċess quddiem qorti kriminali?

Il-kawża tintemm bid-deċiżjoni tal-qorti. Ir-riżultat jista' jkun wieħed minn dawn li ġejjin:

Liberazzjoni

Multa

Sentenza sospiża, li tista' tkun ukoll ordni għal trattament jew ordni għal servizz fil-komunità

Sentenza ta' priġunerija mhux kundizzjonata

Fil-każ ta' sentenza sospiża, il-qorti normalment tistabbilixxi piena ta' priġunerija li inti ma tkunx mitlub li tiskonta jekk ma tikkommettix reat ieħor matul il-perjodu ta' probation, li normalment ikun ta' sena jew sentejn. Bħala kundizzjonijiet għall-probation, il-qorti tista' težiġi li int tibqa' taħt is-supervizjoni tal-uffiċjal tal-probation, tiġi ttrattat għal abbuż tal-alkoħol jew tipi oħra ta' abbużi, tircievi trattament psikjatriku u/jew twettaq ċertu għadd ta' sigħat ta' servizz fil-komunità mhux imħallas kif stabbilit mill-qorti.

Hemm sanzjonijiet speċjali għal awturi ta' ksur li jkunu minorenni (awturi ta' ksur taħt l-età ta' 18-il sena).

X'inhu r-rwol tal-vittma matul il-proċess quddiem qorti kriminali?

Il-vittma hija meqjusa bħala xhud bħax-xhieda l-oħra kollha. Madankollu, f'ċerti kazijiet il-vittma għandha d-dritt għal avukat li huwa maħtur separatament mill-qorti u/jew id-dritt li tikseb id-danni waqt il-proċess, sakemm it-talba għad-danni tkun sempliċi u ddokumentata tajjeb u sakemm tali għoti ta' danni ma jikkawżax xi inkonvenjent materjali.

Links relatati

[Att dwar l-Amministrazzjoni tal-Gustizzja Daniża](#)

L-aħħar aġġornament: 13/08/2019

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija gestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

4 – Id-drittijiet tiegħi wara li l-qorti tkun tat id-deċiżjoni tagħha

Nista' nappella?

Il-qorti tagħti d-deċiżjoni tagħha f'seduta. Inti tista' tappella kontra d-deċiżjoni, il-verdett jew is-sentenza quddiem il-qorti tal-appell. Inti tista' titlob liberazzjoni jew tnaqqis tas-sentenza tiegħek. Jekk temmen li saru zbalji serji matul il-proċess fil-każ tiegħek quddiem il-qorti distrettwali, tista' titlob li l-każ jerġa' jintbagħat lura lejn il-qorti distrettwali għal ritrattazzjoni quddiem imħallfin ġodda.

Inti tista' tappella oralment kontra l-kundanna, il-verdett jew is-sentenza fis-seduta li fiha tingħata d-deċiżjoni. Tista' tappella wkoll bil-miktub quddiem il-qorti distrettwali jew l-uffiċċju tal-prosekuzzjoni. L-appell tiegħek għandu jiġi pprezentat fi żmien ġimagħtejn. Jekk ikollok avukat, dan normalment jiefu h'sieb d-dettalji prattiċi marbutin mal-appell tiegħek. Jekk il-piena tiegħek hija multa ta' DKK 3,000 jew inqas, inti għandek bżonn permess mill-Bord Daniż tal-Permessi għal Appell biex tappella d-deċiżjoni. L-applikazzjoni tiegħek lill-Bord tal-Permessi għal Appell għandha tiġi sottomessa fi żmien ġimagħtejn wara d-deċiżjoni.

X'jiġri jekk nappella?

Jekk inti tappella kontra d-deċiżjoni tal-qorti, il-każ jinstitma' mill-qorti tal-appell. Din is-seduta, hija miftuħa wkoll għall-pubbliku. M'hemm l-ebda limitu ta' żmien dwar meta l-każ għandu jinstitma' mill-qorti tal-appell.

Jekk inti qed tinzamm taħt arrest, il-qorti tal-appell għandha tisma' l-każ tiegħek qabel kwalunkwe każ ieħor. Il-qorti tal-appell għandha tiddeċiedi wkoll jekk għandekx tibqa' fil-kustodja sal-proċeduri tal-appell kif ukoll matulhom.

Jekk inti tappella għal liberazzjoni, il-każ tiegħek ser jidher mill-ġdid quddiem il-qorti tal-appell. F'dak il-każ, inti intitolat li tressaq provi ġodda. Għandek tiddiskuti mal-avukat tiegħek malajr kemm jista' jkun dwar liema provi ġodda għandhom jitressqu f'każ ta' appell. Hekk kif il-prosekuzzjoni tiżvela liema provi se tuża fil-proċeduri tal-qorti tal-appell, l-avukat tiegħek normalment ikollu 14-il jum biex jiżvela l-provi tiegħek. Għandek tkun tista' tikseb eżenzjoni mil-limitu ta' żmien ta' 14-il jum.

Jekk tappella biss għal tnaqqis tas-sentenza tiegħek, il-qorti tal-appell tikkunsidra biss il-piena. F'kazijiet bħal dawn il-partijiet ma jipproduċu l-ebda evidenza quddiem il-qorti tal-appell, iżda l-avukat tiegħek jista' jitlob lill-qorti biex tikseb informazzjoni addizzjonali dwar iċ-ċirkustanzi personali tiegħek li hija rilevanti għad-determinazzjoni tas-sentenza jew tal-kwistjoni tal-estradizzjoni.

X'jiġri fis-seduta tal-appell?

Jekk appellajt għal liberazzjoni, il-każ tiegħek jidher mill-ġdid quddiem il-qorti tal-appell. Fil-prattika, il-qorti tal-appell ta' spiss tibda billi jinqraw l-istqarrijiet tiegħek u tax-xhieda fil-proċeduri tal-qorti distrettwali. Madankollu, jekk inti u l-avukat tiegħek ma taqblux ma' din il-proċedura, l-istqarrijiet għandhom jingħataw mill-ġdid.

Jekk inti appellajt għal tnaqqis tas-sentenza tiegħek, il-qorti tal-appell għandha tikkunsidra l-evidenza pprezentata fil-qorti distrettwali u tiddeċiedi s-sentenza fuq dik il-bażi.

Il-qorti tal-appell għandha tħabbar id-deċiżjoni tagħha waqt is-seduta. Il-qorti tal-appell tista' tiddeċiedi li tikkonferma s-sentenza tal-qorti distrettwali, li żżid jew tnaqqas is-sentenza, jew li tlibberak. Jekk inti tiġi libberat jew jekk is-sentenza tiġi mnaqqsa, l-ispejjeż tal-appell jithallsu minn fondi pubbliċi. L-istess japplika f'każ li l-prosekuzzjoni appellat kontra s-sentenza u l-qorti tal-appell taffermaha biss. Fiċ-ċirkostanzi l-oħra kollha, x'aktarx li int tiġi ordnat tħallas l-ispejjeż tal-proċeduri ta' appell.

X'jiġri jekk nirbaħ/nitief l-appell?

Is-sentenza tal-qorti tal-appell tegħleb dik tal-qorti distrettwali u generalment tkun finali u konklussiva. Il-każ jista' f'ċirkustanzi straordinarji jitressaq quddiem il-Qorti Suprema bil-permess tal-Bord tal-Permessi għal Appell. Tali permess normalment jingħata biss jekk il-każ ikun kwistjoni ta' prinċipju u għalhekk ikun jikkonstitwixxi każ ta' prova, jew għal raġunijiet oħra speċjali. Il-Bord jagħti l-permess biss għal ftit kazijiet kriminali li jitressqu quddiem il-Qorti Suprema. L-avukat tiegħek jista' jagħtik parir dwar il-possibilitajiet tiegħek li tikseb tali permess.

Jekk inti tiġi lliberat u jekk ikunu ntużaw miżuri intrużivi bħall-arrest, id-detenzjoni jew it-ftittxija fl-investigazzjoni, int tista' titlob għad-danni. It-talba tiegħek għandha ssir bil-miktub lill-prosekutur pubbliku reġjonali sa mhux aktar tard minn xahrejn wara d-deċiżjoni tal-qorti. L-avukat tiegħek normalment jiehu hsieb id-dettalji prattiċi marbutin mal-preżentazzjoni tat-talba. Tinsix tinforma lill-avukat tiegħek fejn jista' jikkuntattjak f'pajjiżek.

Jiena minn Stat Membru ieħor. Nista' nintbagħat lura hemmhekk wara l-proċess quddiem qorti kriminali?

Normalment, tista' tintbagħat lejn Stat Membru ieħor biex tiskonta s-sentenza tiegħek. Ġeneralment, dan jiġri biss jekk inti titlob li tintbagħat lura lejn il-pajjiż tiegħek stess biex tiskonta s-sentenza tiegħek. Inti għandek tibgħat l-applikazzjoni tiegħek biex tiskonta s-sentenza tiegħek f'pajjiżek lill-Ministeru Daniż tal-Ġustizzja.

Jekk niġi kkundannat, nista' nerġa' niġi akkużat għall-istess delitt?

Fid-Danimarka, inti ma tistax tiġi kkundannat darbejn għall-istess delitt. L-istess prinċipju japplika fil-pajjiżi Ewropej l-oħra. Billi d-dispożizzjonijiet penali jistgħu jkunu differenti minn pajjiż għal ieħor, inti għandek tistaqsi dwar dan fil-pajjiż li jista' jiftaħ ukoll prosekuzzjoni kontra d-delitt.

Informazzjoni dwar l-akkużi/il-kundanna

Malli l-każ jiġi deċiż, id-deċiżjoni għandha tiġi rrapportata lir-Registru Ċentrali tal-Kriminalità. Id-deċiżjonijiet dwar il-ksur tal-Kodiċi Kriminali Daniża jiddaħflu fil-parti tar-registru li tirrigwarda d-deċiżjoni. Id-deċiżjonijiet li jikkonċernaw ksur ta' leġiżlazzjoni oħra jiġu rreġistrati jekk inti tingħata sentenza ta' prigunerija jew sentenza ta' skwalifika (sentenza li ċċaħndek minn dritt). Id-deċiżjoni tiġi rreġistrata billi jiġu speċifikati l-isem tal-qorti li tkun harget is-sentenza, id-data tas-sentenza, id-dispożizzjonijiet statutorji li ġew miksur, u s-sentenza.

Hemm restrizzjonijiet dwar liema deċiżjonijiet għandhom jiġu inkluzi fil-kondotta li tista' tinħareġ għall-użu personali tiegħek. Id-dejta tiġi rreġistrata elettronikament, u t-fħassir tad-dejta jiddependi fuq kemm tkun serja s-sanzjoni. Inti tista' tagħmel ilment dwar żbalji ta' rreġistrazzjoni jew ta' tħassir, iżda mhux dwar ir-registrazzjoni attwali tad-deċiżjoni. Ilmenti dwar ir-registrazzjoni għandhom jiġu sottomessi lill-Uffiċċju tal-Kummissarju Nazzjonali tal-Pulizija Daniża, li hija l-awtorità tad-dejta relatata mal-kondotti.

Links relatati

[L-Att dwar l-Amministrazzjoni tal-Ġustizzja Daniża](#)

[Ordni eżekuttiva dwar l-iproċessar tad-dejta personali fir-Registru Ċentrali tal-Kriminalità](#)

L-aħħar aġġornament: 13/08/2019

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

5 – Reati minuri

Kif inhuma ttrattati r-reati minuri tat-traffiku fit-triq?

Jekk inti tiġi mwaqqaf mill-pulizija tat-traffiku, li jinfunza il-liġijiet tat-traffiku fit-triq, tista' tammetti jew tiċhad il-htija tiegħek. Il-pulizija għandha takkużak b'reat li temmen li int wettaqt. Inti għandek id-drittijiet ta' imputat u m'għandekx għalfejn tagħmel dikjarazzjoni lill-pulizija.

Il-penali għal reat tat-traffiku fit-triq hija normalment multa. Ir-reati tat-traffiku fit-triq huma ttrattati bl-istess mod bħal reati oħra li l-penali mitluba għalihom hija multa. Il-pulizija tibgħatlekk kont għall-multa. Jekk inti tħallas il-kont, dan ifisser li inti tammetti l-akkużi. Jekk inti ma tħallasx il-kont, il-każ jistessaq quddiem il-qorti. Inti tiġi mħarek sabiex tidher f'seduta fejn jistgħu jiġu pprezentati provi tar-reat.

Id-Direttur tal-Prosekuzzjonijiet Pubbliċi hareġ [katalogu tal-penalitajiet għar-reati tat-traffiku](#) fejn inti tista' tivverifika li l-multa tiegħek taqbel mal-multi li normalment jingħataw għat-tip ta' reat tat-traffiku li tkun wettaqt.

L-[Att dwar it-Traffiku fit-Triq](#) jippermetti lill-pulizija biex tiehu pussess tal-vettura tiegħek jekk inti tkun residenti barra mid-Danimarka u l-karozza tiegħek tkun irreġistrata f'pajjiż differenti mid-Danimarka. Il-vettura tista' tiġi ssekwestrata sakemm titħallas il-multa jew sakemm tiġi pprovduta garanzija għall-ħlas tal-multa. Jekk inti ma taqbilx li inti wettaqt reat tat-traffiku fit-triq, f'ċerti każijiet ikollok tipprovdi garanzija għall-ħlas tal-multa u titlob li l-każ jinstitma' fil-qorti. Il-pulizija ta' spiss jużaw id-dritt li jissekwestraw il-vetturi.

Hemm regoli speċjali applikabbli għal vetturi u sewwieqa ġejjin minn pajjiżi Skandinavi oħra.

Kif inhuma ttrattati r-reati marbuta mal-parkeġġ?

Ir-restrizzjonijiet fuq il-parkeġġ ġeneralment jiġu infurzati mill-gwardjani tat-traffiku li jaħdmu għal awtorità lokali jew intrapriża privata, u mhux mill-pulizija. Jekk inti tipparkja illegalment, tircievi multa tal-parkeġġ. Il-multa tal-parkeġġ titqiegħed fuq il-karozza tiegħek.

Jekk tara lill-gwardjan tat-traffiku qabel ma dan jirreġistra r-reat tal-parkeġġ, inti tista' toġġezzjona direttament mal-gwardjan tat-traffiku. Il-gwardjan tat-traffiku jista' jiddeċiedi li ma jirreġistrax ir-reat jew li jiehu nota rigward l-oġġezzjoni tiegħek. Jekk inti tircievi multa tal-parkeġġ, il-multa għandha tkun akkumpanjata minn linji gwida dwar kif inti tista' tressaq ilment dwar il-multa. M'hemm l-ebda korp ċentrali għall-ilmenti.

Il-multi tal-parkeġġ jingabru bl-istess mod bħal talbiet ċivili oħra. Dan ifisser li t-talba tintbagħat lill-aġenzija tal-ġbir fil-pajjiż ta' residenza tiegħek jekk inti ma tħallasx il-multa.

Reat ta' dan it-tip jista' jiġi jidher fuq il-kondotta tiegħi?

Il-kondotta tiegħek normalment ma tkunx tinkludi l-multi. Madankollu, il-multi mogħtija għal reati kriminali jiġu inkluzi fil-kondotta tiegħek.

Il-multi tal-parkeġġ mhumiex meqjusa bħala sanzjonijiet kriminali u għalhekk ma jkunux inkluzi fil-kondotta tiegħek.

L-aħħar aġġornament: 13/08/2019

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.